

Kasvatus ja opetuslautakunta

Toimiala Kasvatus ja opetus

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Talous ei ole toteutunut budjetoidun mukaisena. Henkilöstökuluissa on merkittävä ero budjetoituun nähden. Palkankorotusten ja kertaerän vaikutus on noin 1,2 milj. € talousarvioon arvioitua enemmän. Kertaerien maksu ja palkankorotusten kumuloituminen haastavat talousarviossa pysymisen.

Palveluyksiköittäin tarkasteltuna yksittäisiä ylityksiä on eri tiliryhmissä, mutta kaikki kustannukset tai tuotot eivät toteudu tasaisena läpi vuoden, joten se vääristää hieman tilannetta. Mm. varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutos 1.3.2023 vähentää hoitopäivämaksutuottoja noin 30 prosenttia tänä vuonna, jolloin alkuvuoden toteuma on keskimääräistä suurempi. Lainmuutos vaikuttaa myös suoraan palvelusetelikustannuksiin. Vaikutus 0,14 milj.€.

Yleinen kustannusten nousu näkyy jonkin verran toteutuneissa kustannuksissa. Erityisesti kuljetuskustannukset ovat nousseet, jolla on ollut 300 000 euron vaikutus. Myös sisäisten kustannusten nousupaine hinnannousujen takia vaikuttaa talousarvion toteutumaan. Uusien yksiköiden kalustusten ja ICT- palveluiden kustannusten nousun myötä kulut ovat nousseet vaikutus 0,1 milj. euroa.

Varhaiskasvatuksen ja kasvuntuen palveluissa on henkilöstökuluissa poikkeamaa.

Varhaiskasvatuksessa kevätkaudella palvelujen tarve on syyskautta suurempaa, koska uusi ikäluokka tulee vuoden mittaan palvelujen piiriin. Talouden henkilöstökustannukset tasaantuvat vuoden loppuun mennessä (n. 2 %). Perhevapaaudistus ja syntyvyyden kasvupiikki (ns. koronavauvat) ovat lisänneet alle kolmivuotiaiden lasten määrää varhaiskasvatuksessa. Alle kolmivuotiaita on tällä hetkellä noin 60 lasta enemmän kuin edellisvuosina. Alle kolmivuotiaiden päiväkotiryhmissä henkilöstövaraus on 1,75-kertainen verrattuna yli kolmivuotiaiden ryhmiin. Tällä on noin 450 000 e/v kustannusvaikutus.

Poissaolojen suuri määrä koko kasvatuksessa ja opetuksessa on jatkunut edelleen kevään 2023 osalta. Sijaistarve on ollut suurta ja sijaisia on ollut haastavaa välillä saada. Sijaismäärärahojen käyttö on keskeinen tekijä palkkojen toteumassa vuositasolla. Suuren sijaistarpeen selittää suurimmalta osalta koronan vaikutukset siihen, että infektioherkkyys on kasvanut. Henkilöstö jää lievissäkin oireissa kotiin.

Kasvatuksen- ja opetuksen organisaatiossa tapahtui muutoksia mm. eläköitymisen myötä. Organisaation järjestäytymiseen on mietitty eri vaihtoehtoja. Hallinnon uudelleen järjestelyitä on suunniteltu ja toteutettu sijaisjärjestelyin. Lautakunta päätti uudesta tiimiorganisaatiosta alkaen 1.10.2023.

Valtiolta on saatu erityisavustuksia mm. ilmasto- ja kestävyyskasvatukseen, yhteisöllisen opiskelijahuollon vahvistamiseen ja kehittämiseen, arviointityöhön, oppimisympäristöjen kehittämiseen sekä erilaisiin liikkuvuutta ja liikuntaa lisääviin toimiin mm. harrastamisen malliin. Kymin 100-vuotissäätiön tuella on toteutettu liikkuvan nuorisotyön toimintaa.

Valmistavan opetuksen ryhmiä on ollut lukuvuoden aikana kahdeksan, joissa on 114 oppilasta. Ukrainalaisten lasten määrä on pysynyt melko samana, heitä on tällä hetkellä valmistavassa opetuksessa 63 lasta. Lukuvuoden aikana ukrainalaisten lisäksi on Kouvolaan muuttanut maahanmuuttajaoppilaita esim. perheen yhdistämisen kautta ja kiintiöpakolaisina. Lisäksi

kaupunkiin on tullut kansainvälisiä opiskelijoita (Eduko, Xamk mm. Intiasta ja Kiinasta), joilla on varhaiskasvatus- ja perusopetusikäisiä lapsia. Nämä valmistavan opetuksen kustannukset tuloutuvat kaupungille tulevina vuosina valtionosuuksissa. Valtionosuuksien arvioidaan olevan vuonna 2024 0,1 milj. euroa enemmän kuin tänä vuonna ja 0,3 milj. euroa enemmän vuonna 2025.

1.8.2023 astuvat voimaan uudet määräykset liittyen oppilas- ja opiskelijahuoltolakiin. Lain määräykset huomioidaan uudessa kuntatason opiskeluhuoltosuunnitelmassa. Suunnitelma on tehty yhteistyössä hyvinvointialueen opiskeluhuollon henkilöstön kanssa. Hyvinvointialueen psykologiresurssi ei täytä valtakunnallisesti asetettua henkilöstömitoitusta. Kouvolan alueella on 4,75 htv resurssi psykologitarpeeseen. Kokonaistarve Kouvolan alueella olisi 15 psykologia. Tämä vaikuttaa oppilaiden tuen toteutumiseen. Mielen hyvinvoinnin haasteita on yhä nuoremmilla lapsilla ja oppilailla.

Suuri haaste hyvinvointialueen ja kaupungin työntekijöiden sekä perheiden yhteistyössä on yhteisen viestintäalustan puuttuminen. Aiemmin Wilman kautta toteutettu viestintä ja tarvittavan tiedon jakaminen sekä tiedonsiirto ovat tällä hetkellä erittäin ongelmallista. Avun hakeminen ja avun saanti ovat tämän vuoksi vaikeutuneet. Oppilaat, opiskelijat ja perheet eivät löydä viestintäkanavia ja reittejä avun saamiseksi. Yksilökohtaisen moniammatillisen työskentelyn kirjaaminen opiskeluhuoltokertomukseksi ei onnistu hyvinvointialueen henkilöstöltä, koska he eivät pääse kirjautumaan Wilmaan.

Tuettavien oppilaiden määrä on lisääntynyt. Varhaiskasvatuksessa tuettavien lasten määrä on n. 10 %, mikä on valtakunnan keskitasoa. Perusopetuksessa tuettavien oppilaiden määrä on erityisen tuen osalta lähes 17 prosenttia. Valtakunnallinen erityisen tuen oppilaiden määrä n. 10 %. Oppilaiden tukemiseen liittyviä keinoja, toimintamalleja ja tapoja tulee kehittää sekä huomioida myös resursseissa.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Tulevana syksynä kulujen kertymistä tulee seurata tarkalla tasolla. Yksiköihin lisätään talousosaamista ja -vastuuta, jotta korjauksia on mahdollista tehdä matalalla tasolla.

Sairaspoissaoloihin puututaan erityisen tarkasti ja tehostetaan korvaavan työn käyttöä. Sijaisia ei palkata kuin aivan välttämättömissä tilanteissa.

Loppuvuoden aikana tehdään vain välttämättömät hankinnat. Tehostetaan kierrätystä. Hyödynnetään ja otetaan käyttöön digitalisaation mahdollisuudet.

Palveluverkkoa tarkastellaan ja suunnitellaan ennakoivasti tulevien henkilöstö- ja ryhmäjärjestelyjen sekä lapsi- ja oppilasmäärien kannalta.

Varhaiskasvatuksen varahenkilöjärjestelmä sekä kokonaispedagogisen johtajuuden edelleen kehittäminen lisäävät henkilöstön hyvinvointia ja työssäjaksamista. Varhaiskasvatuksessa varahenkilöiden lisäys ja vakinaistaminen on otettu käyttöön syksyllä 2023. Tällä ei ole ollut suoraa vaikutusta talousarvion toteutumiseen.

Tuntikehykseen on tehty tarkennukset sekä perusopetuksessa että lukiossa, tällä on vaikutusta henkilöstökuluihin 1.8.2023 alkaen. Sijaisresurssin käyttöä esitetään harkinnanvaraisena perusopetuksessa ja lukiossa se on käytössä. Sijaisjärjestelyjä harkittaessa on punnittava turvallisuusnäkökulmat sekä opetus- ja oppimisedellytykset järjestelyjen aikana.

Riskianalyysi

Työssäjaksamista on vahvistettava, jotta vältymme työntekijöiden saatavuusongelmasta. Korvaavan työn käyttöä edistetään kasvatuksen ja opetuksen palveluissa. Korjaavat toimet voivat aiheuttaa negatiivisen vaikutuksen kustannuksiin.

Rakennushankkeiden mahdollinen viivästyminen lisää riskiä vanhojen kiinteistöjen pikakorjauksille.

Vaikea taloustilanne luo riskin riittävän laadukkaan kasvatuksen ja opetuksen järjestämiselle.

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteet toteutumisen

Kaupunkistrategian tavoite: Kestävä elämäntapa: Kouvola on luonnollinen perusta

Talousarviotavoite: Lasten ja nuorten hyvinvointi paranee	Tilannekuvaus: Perusopetus, varhaiskasvatus ja nuorisopalvelut sekä lukiokoulutus työskentelevät maakunnallisessa ja alueellisessa verkostotyössä. Yhteistyössä korostetaan vanhempien kanssa tehtävää yhteistyötä sekä moniammatillista verkostotyötä. Lasten ja nuorten kasvuympäristöissä kiinnitetään erityistä huomiota terveeseen kasvuun, kehitykseen sekä vahvistetaan yhteisöllisiä toimintamalleja. Varhaiskasvatus toimii osana kaveriverkostoa ja perhekeskustoimintaa yhteistyössä hyvinvointialueen koordinoiman Yhdessä tiimin kanssa. Nuorisopalveluiden toiminta on tarvelähtöistä perustuen mm. tilastoihin ja kyselyihin. Liikkuva nuorisotyö lisää turvallisuutta koko kaupungin alueella.		
Mittarit			
Lasten ja nuorten hyvinvointikysely (1-5)	Lähtöarvo 12/2021 4,5	Toteuma-arvo 8/2023 4,3	Tavoitearvo 12/2023 4,5

Kaupunkistrategian tavoite: Kasvatus ja opetus: Kouvola on kaikkien kampus

Talousarviotavoite: Tarjoamme lapsille ja nuorille kasvualustan, joka tukee sosiaalisuutta ja vuorovaikutustaitoja sekä kestävä elämäntapaa.	Tilannekuvaus: Yhteisö-, hyvinvointi- ja kasvatustutorit ovat kehittäneet yhteisöllistä ja osallistavaa toimintakulttuuria varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Positiivisen johtaminen ja pedagogiikan koulutus on antanut osaamista lapsi- ja opiskelijälähtöisen toimintakulttuurin luomiseen. Lukiokoulutuksessa tuen antamisen prosessit toimivat. Joustava esi- ja alkuopetus toimii lapsilähtöisesti antaen mahdollisuuden yksilökohtaiselle kasvulle ja kehitykselle. Nuorisotiloilla hyödynnetään kaupungin toimipisteistä jäänyttä hävikkiruokaa nuorisopalveluiden toiminnassa oleville nuorille.		
Talousarviotavoite: Nuorten kansainvälistymis- ja digitaaliset ympäristöt paranevat	Tilannekuvaus: Perusopetuksen ja lukioiden kansainväliset koulutuksen ovat lisääntyneet merkittävästi. Digiosaamisen edistämisessä on edetty digisuunnitelman mukaisesti. Nuorisopalveluissa on järjestetty kansainvälistymisinfoja sekä digikoulutusta työpajan nuorille. Nuorisovaltuusto tekee yhteistyötä ystävyyskaupunki Mulheimin kanssa. Perusopetuksen laitekantaa on lisätty ja digitaalisten ympäristöjen osalta on tehty yhteistyötä tietohallinnon kanssa. Lisäksi valmistelussa on yhteinen sovellustarjotin, jonka avulla tuetaan henkilöstöä valitsemaan turvallisia alustoja.		
Mittarit			
Uudet palveluprosessit, joissa hyödynnetään digitalisaatiota (kpl)	Lähtöarvo 12/2021 0	Toteuma-arvo 8/2023 2	Tavoitearvo 12/2023 10

Kaupunkistrategian tavoite: Hyvinvoiva henkilöstö ja osallistava johtaminen

Talousarviotavoite: Henkilöstön hyvinvointi	Tilannekuvaus: Eri henkilöstöryhmille sekä yksittäisille työyksiköille on järjestetty työnohjausta. Kaopin tiimiorganisaation kehittäminen on ollut painopisteenä. Varhaiskasvatuksessa on vahvistettu kokonaispedagogista jaettava johtajuutta.		
Mittarit			
Henkilöstön fiilismittari (1-5)	Lähtöarvo 12/2021 3,45	Toteuma-arvo 8/2023 3,49	Tavoitearvo 12/2023 3,75

Talous

Kasvatus- ja opetuslautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 1-8/2023	Poik- keama	Tot-%	Ennuste tp 2023
Toimintatulot	9 190	0	9 190	5 520	-3 670	60,1	9 668
Myyntitulot	3 616	0	3 616	1 668	-1 948	46,1	3 459
Maksutulot	1 990	0	1 990	1 292	-698	64,9	2 012
Tuet ja avustukset	3 450	0	3 450	2 415	-1 035	70,0	3 956
Muut toimintatulot	134	0	134	145	11	108,5	241
Toimintamenot	-153 068	0	-153 068	-105 220	47 848	68,7	-156 059
Henkilöstömenot	-89 143	0	-89 143	-62 052	27 090	69,6	-91 323
Palkat ja palkkiot	-70 277	0	-70 277	-49 316	20 961	70,2	-72 660
Henkilösivumenot	-18 866	0	-18 866	-12 736	6 130	67,5	-18 663
Eläkemenot	-15 905	0	-15 905	-10 699	5 206	67,3	-15 718
Muut henkilösivumenot	-2 961	0	-2 961	-2 037	924	68,8	-2 945
Palveluiden ostot	-23 894	0	-23 894	-16 448	7 446	68,8	-25 008
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 995	0	-2 995	-2 156	839	72,0	-2 836
Avustukset	-3 101	0	-3 101	-1 910	1 191	61,6	-2 804
Muut toimintamenot	-33 935	0	-33 935	-22 654	11 282	66,8	-34 088
Toimintakate	-143 878	0	-143 878	-99 699	44 179	69,3	-146 391
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-2 835			
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-2 835			
Kokonaiskustannukset	-143 878	0	-143 878	-102 534			

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2022	TA 2023	Tot. 1-8 2023
Kasvatus- ja opetuslautakunta yhteensä	1 772,87	1 733,99	1 739,92

Toiminnan volyymit

	TP 2022	TA 2023	Tot. 1-8/2023
Varhaiskasvatus			
Päiväkotitoiminta ja perhepäivähoito kk/yht, oma toiminta	24 846	27 000	16 319
Päiväkotitoiminta kk/yht , palveluseteli	7 212	7 500	4 811
Perusopetus			
Oppilasmäärä	7 005	6 980	6 927
Eriyisen tuen oppilasmäärä	1 171	1 128	1 173
Aamu- ja iltapäivätoimintaan osall. oppilaat	472	520	541
Kuljetusoppilaat (esi- ja perusop. lisäop, valmistava opetus)	1 493	1 464	1 415
Lukiokoulutus			
Päivälukiot/kurssit	1 886	1 896	1 613
Iltalukio/kurssit	307	326	242
Lukioiden opiskelijamäärä	1 160	1 310	1 179

Kasvatus ja opetuslautakunta
Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Talous toteutunut lähes talousarviossa lautakunnan osalta.

Palveluiden henkilöstökulut kasvavat poissaolojen, palvelutarpeen kasvun, työmarkkinaratkaisun myötä. Kertaeränä maksettava korvaus nostaa henkilöstökuluja. Syksyn tasapainotustarve on suuruusluokaltaan merkittävä, jota lautakunnan toimenpiteet eivät pysty korvaamaan.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Lautakunta vie päätökseen kehittämissuunnitelman mukaiset ratkaisut varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoa koskien syyskuun kokouksessa.

Riskianalyysi

Toimenpiteiden riittävyys suhteessa tiukentuvaan kehikseen asettaa erityistä haastetta lautakunnan talousarvion toteumaan.

Kasvaneet kustannukset mm. kuljetuskustannukset, ict-palvelut sekä henkilöstömenot syövät tehtyjen sopeuttamistoimen vaikutuksia.

Syksyn talousarviopäätöksessä joudutaan käymään arvokeskustelua mihin panostetaan varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa tulevina vuosina.

Talous

Kasvatus ja opetuslautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu ta	Toteuma 1-8/2023	Poikkeama	Tot-%	Ennuste tp 2023
Toimintamenot	-836	0	-836	-560	276	67,0	-810
Henkilöstömenot	-519	0	-519	-369	150	71,1	-517
Palkat ja palkkiot	-415	0	-415	-304	110	73,4	-424
Henkilösivumenot	-104	0	-104	-65	40	61,9	-93
Eläkemenot	-88	0	-88	-54	34	61,7	-78
Muut henkilösivumenot	-16	0	-16	-10	6	63,1	-15
Palveluiden ostot	-100	0	-100	-46	55	45,6	-66
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3	0	-3	-2	1	70,0	-6
Muut toimintamenot	-214	0	-214	-144	71	67,0	-221
Toimintakate	-836	0	-836	-560	277	66,9	-810
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	322			
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	322			
Kokonaiskustannukset	-836	0	-836	-238			

Kasvun tuki**Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen**

Talouden toteuma on yli talousarvion. Toimintamenot ylittyvät tällä hetkellä n.1,2 M€ ja toimintatuotot alittavat n.0,2 M€. talousarvion.

Koronanajan korjaaminen sekä lasten ja nuorten pahoinvointi sekä korjaavien toimenpiteiden tarve ovat vaikuttaneet voimakkaasti henkilöstötarpeeseen ja kustannuksiin. Lisäksi hyvinvointialueen organisoitumisen keskeneräisyys voi vaikuttaa lasten ja nuorten avun saamiseen.

Valmistavan opetuksen osalta saatava valtionosuus maksetaan takautuvasti. Vuoden 2023 toteutuneiden läsnäolokuukausien mukainen rahoitus maksetaan valtionosuutena vuonna 2025. Valmistavaan opetukseen on palkattu kasvun tuen budjetista mm. koulunkäynnin ohjaajia. Lisäksi koulunkäynnin ohjaajia on palkattu oppilaille, joiden kotikunta ei ole Kouvola. Nämä korvaukset haetaan maksusitoumuksella oppilaan kotikunnasta. Suomi toisena kielenä opetukseen käytettävän tuntiresurssin korvaukset haetaan myös takautuvasti.

Mahdollisissa sopeuttamistarpeissa tulee huomioida, että valtiolta saataviin erityisavuksiin saattaa sisältyä ehtoja rahojen palauttamisiin, jos toimet kohdistuvat henkilöstöön, mm. mitoitukset ja lomautukset.

Helsingin yliopiston kanssa yhteistyössä järjestettävä pätevyyskoulutus erityisopettajaksi on alkanut. Koulutettaville on luvattu 10 pv palkallista vapaata opintojen edistämiseksi. Aiheutuvat sijaiskulut tuovat haasteen loppuvuoden tilanteeseen.

Muiden tiliryhmien osalta talouden toteutuminen ei vaadi toimenpiteitä.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Henkilöstön hyvinvointiin tulee edelleen kiinnittää huomiota. Työnohjauksia on järjestetty eri ammattiryhmille ja niiden järjestäminen jatkossakin on tärkeää. Tarvittaessa järjestetään myös yksiköihin suuntautuvaa työyhteisön työnohjausta.

Suuret poissaolojen määrät vaativat tarkastelua ja pohdintaa mm. korvaavan työn järjestämisen mahdollisuus selvitetään ja toimintatapaa kehitetään. Sairaspoissaoloihin puututaan erityisen tarkasti ja tehostetaan korvaavan työn käyttöä. Sijaisia ei palkata kuin aivan välttämättömissä tilanteissa. Sijaisjärjestelyissä pyritään hyödyntämään oto-järjestelyjä lyhyissä sijaisuuksissa sekä huomioidaan mahdollisuudet määrätä koulunkäynninohjaaja opettajan sijaiseksi ja ohjaajasijaista ei palkata. Hankkeiden osuus tulee tarkistaa henkilöstömenoissa esimerkiksi tehtyjen tiliointien osalta.

Loppuvuoden aikana tehdään vain välttämättömät hankinnat. Tehostetaan kierrätystä. Hyödynnetään ja otetaan käyttöön digitalisaation mahdollisuudet.

Riskianalyysi

Tärkeää on tunnistaa tämänhetkinen tilanne sekä ennakoida mahdollisuuksien mukaan tulevaisuutta henkilöstötarpeen osalta. Globaali tilanne voi jatkuessaan tuoda ennakoimattomia lisähaasteita.

Riskinä on, että tavoiteltu toimintakulttuurin muutos ei etene riittävällä nopeudella. Lisäksi mahdolliset leikkaukset budjetissa aiheuttavat kaupungille myönnettyjen lisärahoitusten takaisinmaksun.

Koulutetun ja kelpoisen henkilöstön saaminen avoinna oleviin tehtäviin.

Toiminnalliset tavoitteet/toimenpiteet

Kaupunkistrategian tavoite: Kestävä elämäntapa: Kouvola on luonnollinen perusta

Talousarviotavoite, Kasvun tuki: Lasten ja nuorten hyvinvointi paranee			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Kehitetään yleisen tuen toimintamalli.		Tilannekuvaus: Yleisen tuen kehittämiseksi on lisätty laaja-alaista erityisopetusta (rahoitus tasa-arvorahasta). Olemme uudistaneet laaja-alaisten erityisopettajien käyttämiä pedagogisia arviointimenetelmiä. Tavoitteena on selvittää jo varhaisessa vaiheessa oppilaiden tuen tarve ja aloittaa tukitoimet yleisessä tuessa.	

Kaupunkistrategian tavoite: Kasvatus ja opetus: Kouvola on kaikkien kampus

Talousarviotavoite, Kasvun tuki: Nuorten kansainvälistymis- ja digitaidot sekä digitaaliset ympäristöt paranevat			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Nuorille järjestetään työpajoilla erilaisia koulutuksia digitaitojen lisäämiseksi.		Tilannekuvaus: Nuorten työpajalla on järjestetty monipuolisia digikoulutuksia nuorten digitaitojen vahvistamiseksi.	
Mittarit			
Määrä (Kpl)	Lähtöarvo 12/2022	Toteuma-arvo 8/2023	Tavoitearvo 12/2023
	0	40	150

Kaupunkistrategian tavoite: Hyvinvoiva henkilöstö ja osallistava johtaminen

Talousarviotavoite, Kasvun tuki: Henkilöstön hyvinvointi			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Kasvatuksen ja opetuksen prosessien selkeyttäminen.		Tilannekuvaus: Henkilöstön hyvinvoinnin tukemiseksi on järjestetty työhönohjausta. Henkilöstöllä on mahdollisuus ilmoittautua ryhmätyöhönohjauksiin ja työhönohjausta järjestetään myös tarpeen mukaan yksikkökohtaisesti. Henkilöstön hyvinvoinnin arvio 7,5	
Mittarit			
Kuvatut asiakasprosessit (lkm)	Lähtöarvo 12/2022	Toteuma-arvo 8/2023	Tavoitearvo 12/2023
	50	15-20	100

Kaupunkistrategian tavoite: Kasvatus ja opetus: Kouvola on kaikkien kampus

Talousarviotavoite, Kasvun tuki: Tarjoamme lapsille ja nuorille kasvualustan, joka tukee sosiaalisuutta ja vuorovaikutustaitoja sekä kestävä elämäntapaa.			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Henkilöstöä koulutetaan kestävä elämäntapaan.		Tilannekuvaus: KEKO -hanke luo yhteistä ymmärrystä ja konkreettista toimintaa kouluille ilmasto- ja kestävyyskasvatuksesta oppilaiden omien kokemusten kautta. Nuorisopalveluiden henkilökunta on koulutettu käyttämään kestävä kehityksen työkalupakkia. Varhaiskasvatuksessa jatketaan kestävä elämän tavan ja ympäristökasvatuksen toimintaa.	
Mittarit			
Määrä (Kpl)	Lähtöarvo 12/2022	Toteuma-arvo 8/2023	Tavoitearvo 12/2023
	0	40	150
Mittarit			
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo 12/2022	Toteuma-arvo 8/2023	Tavoitearvo 12/2023
	16,2	12,7	15,5

Talous

Kasvun tuki 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu ta	Toteuma 1-8/2023	Poikkeama	Tot-%	Ennuste tp 2023
Toimintatulot	3 558	0	3 558	2 156	-1 402	60,6	3 759
Myyntitulot	1 350	0	1 350	706	-644	52,3	1 356
Maksutulot	5	0	5	7	2	135,0	7
Tuet ja avustukset	2 155	0	2 155	1 404	-751	65,2	2 334
Muut toimintatulot	48	0	48	40	-8	82,8	62
Toimintamenot	-17 519	0	-17 519	-13 032	4 487	74,4	-19 009
Henkilöstömenot	-15 308	0	-15 308	-11 440	3 869	74,7	-16 559
Palkat ja palkkiot	-12 097	0	-12 097	-9 115	2 982	75,4	-13 085
Henkilösivumenot	-3 211	0	-3 211	-2 324	887	72,4	-3 474
Eläkemenot	-2 705	0	-2 705	-1 947	758	72,0	-2 926
Muut henkilösivumenot	-507	0	-507	-378	129	74,6	-548
Palveluiden ostot	-1 072	0	-1 072	-659	413	61,5	-1 011
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-149	0	-149	-94	54	63,4	-140
Avustukset	-70	0	-70	-59	11	84,3	-59
Muut toimintamenot	-920	0	-920	-781	140	84,8	-1 240
Toimintakate	-13 961	0	-13 961	-10 876	3 085	77,9	-15 250
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-486			
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-486			
Kokonaiskustannukset	-13 961	0	-13 961	-11 362			

Varhaiskasvatus

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Talouden menojen toteuma on 1,3 milj. € yli talousarvion. Tulot ovat 65 000 € yli talousarvion.

Sijaistarve on edelleen ollut ennakoitua suurempaa. Varhaiskasvatuksessa kevätkaudella palvelujen tarve on syyskautta suurempaa, koska uusi ikäluokka tulee vuoden mittaan palvelujen piiriin. Menojen kehitys tasaantuu hieman vuoden loppuun mennessä. Lisäksi loppuvuodelle kertyy hankerahoitusta alkuvuotta enemmän. Muiden tiliryhmien osalta talouden toteutuminen ei vaadi toimenpiteitä.

Perhevapaaudistus ja syntyvyyden kasvupiikki (ns. koronavauvat) ovat lisänneet alle kolmivuotiaiden lasten määrää varhaiskasvatuksessa. Alle kolmivuotiaita on tällä hetkellä noin 60 lasta enemmän kuin edellisvuosina. Alle kolmivuotiaiden päiväkotiryhmissä henkilöstövaraus on 1,75-kertainen verrattuna yli kolmivuotiaiden ryhmiin. Tällä on noin 450 000 e/v kustannusvaikutus.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki muuttui 1.3.2023, jonka jälkeen maksuttomuuden piirissä on 61 % varhaiskasvatuksen käyttäjistä. Tätä ennen maksuttomia oli 40 % asiakkaista. Tämä vaikuttaa loppuvuoden asiakasmaksukertymään ja alkuvuosi näyttää paremmalta toteuman suhteen. Tulopuolella näkyy myös erityisavustusten ja hankerahoituksen osuudet. Näistä 0,2 milj. € on ollut tiedossa talousarvion 2023 valmistelussa.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Kelpoisten sijaisten saaminen määräaikaisiin ja lyhytaikaisiin sijaisuuksiin on vaikeutunut. Tästä johtuen varahenkilöjärjestelmää on vahvistettu taloudellisesta näkökulmasta, sen lisäksi että toimiva ja riittävä varahenkilöstö on lasten hoitosuhteiden pysyvyyden kannalta merkityksellistä. Varahenkilöjärjestelmän avulla voidaan yksikössä ja pienalueilla suunnitella varahenkilöresurssin käyttöä taloudellisesti suunnittelemalla esim. vuosilomasijaisuuksien hoitoa alueellisesti.

Sairaspoissaoloihin puututaan erityisen tarkasti ja tehostetaan korvaavan työn käyttöä. Sijaisia ei palkata kuin aivan välttämättömissä tilanteissa.

Loppuvuoden aikana tehdään vain välttämättömät hankinnat. Tehostetaan kierrätystä. Hyödynnetään ja otetaan käyttöön digitalisaation mahdollisuudet.

Riskianalyysi

Koulutetun ja kelpoisten henkilöstön saaminen avoinna oleviin tehtäviin. Säästötoimet vaarantavat perustehtävän laadukkaan toteuttamisen.

Toiminnalliset tavoitteet/toimenpiteet

Kaupunkistrategian tavoite: Kestävä elämäntapa: Kouvola on luonnollinen perusta

Talousarviotavoite, Varhaiskasvatustavoite: Lasten ja nuorten hyvinvointi paranee	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Varhaiskasvatuksen asiantuntijat osallistuvat monialaisen kaveriverkoston toimintaan sekä sosiaali- ja terveystalujen kehittämisen työryhmiin. Palveluohjausta arvioidaan ja kehitetään asiakastarpeiden suuntaisesti. Päiväkotien ammatillista monialaisuutta vahvistetaan lisäämällä sosiaalipedagogista työtä varhaiskasvatuksen sosionomien sekä hyvinvointi- ja kasvatustutorien osaamisella.	Tilannekuvaus: Varhaiskasvatustavoite toimii osana kaveriverkostoa ja perhekeskusten toimintaa. Toiminnan on aloittanut hyvinvointialueen koordinoima Yhdessä tiimi, jossa varhaiskasvatustavoite on vahvasti mukana. Tiimin tavoitteena on tukea perhettä monialaisesti ja koota perheen palvelut saman pöydän ääreen perheen kanssa pohtimaan, miten perhettä voidaan yhdessä. Palveluohjaus toimii hyvin ja prosessia arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti. Varhaiskasvatustavoite toimii kasvatustutor ja kaksi hyvinvointitutoria.

Kaupunkistrategian tavoite: Kasvatustavoite: Kouvola on kaikkien kampus

Talousarviotavoite, Varhaiskasvatustavoite: Nuorten kansainvälistymis- ja digitaaliset ympäristöt paranevat	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Digitaalista ympäristöjä parannetaan laitehankinnoin. Henkilöstön digiosaamista lisätään yksiköiden digiyhteyshenkilöiden verkoston kautta sekä koulutuksella. Prosesseja tai niiden osia digitalisoidaan tarkoituksen mukaisesti, mahdollisuuksien mukaan. Lasten monilukutaitoa ja digitaalista osaamista vahvistetaan varhaiskasvatustavoite.	Tilannekuvaus: Varhaiskasvatustavoite asiakastietojärjestelmän markkinavuoropuhelua valmistellaan järjestelmän uusimiseksi. Digiyhteyshenkilöiden verkosto on kokoontunut säännöllisesti. Verkoston tavoitteena on rohkaista ja lisätä henkilöstön digiosaamista ja -ymmärrystä varhaiskasvatustavoiteen kirjattujen tavoitteiden mukaisesti.

Kaupunkistrategian tavoite: Kasvatustavoite: Kouvola on kaikkien kampus

Talousarviotavoite, Varhaiskasvatustavoite: Tarjoamme lapsille ja nuorille kasvatustavoite, joka tukee sosiaalisuutta ja vuorovaikutustaitoja sekä kestävä elämäntapaa.			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Varhaiskasvatustavoite lasten vuorovaikutus- ja tunnetaitoja vahvistetaan sekä lasten syrjäytymistä ehkäistään tukemalla vahvasti leikkiä oppimisen ja kehityksen keskeisenä tekijänä. Henkilöstön osaamista vahvistetaan kehontunne-, turvakasvatustavoite sekä leikin tukemisessa ja leikkiympäristön kehittämisessä.	Tilannekuvaus: Varhaiskasvatustavoite tämän vuoden erityisenä tavoitteena on vuorovaikutustavoite sensitiivisyys ja ilmaisun monet taidot, leikkiympäristön kehittämisen ohella. Kouvola on mukana Karvin Valssin, varhaiskasvatustavoite arviointi- ja kehittämistyön, hankkeessa. Kaikki varhaiskasvatustavoite ovat osallistuneet Väestöliiton kehontunnekasvatustavoite koulutukseen.		
Mittarit			
Suunnitelmien määrä (%)	Lähtöarvo 12/2022 6,9	Toteuma-arvo 8/2023 Ei arvoa	Tavoitearvo 12/2023 7

Kaupunkistrategian tavoite: Hyvinvoiva henkilöstö ja osallistava johtaminen

Talousarviotavoite, Varhaiskasvatustavoite: Henkilöstön hyvinvointi	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Varhaiskasvatustavoite vahvistetaan kokonaispedagogista jaettua johtajuutta sekä ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäviä valintoja. Yksikön ja johtamisen rakenteet on kuvattu selkiyttäen henkilöstön työtajoa ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä osallisuutta. Tiimisuunnitelmiin ja -sopimuksiin luodaan ja otetaan käyttöön yhteinen pohja.	Tilannekuvaus: Varhaiskasvatustavoite on päivitetty yksikön vuosisuunnitelmaa, ryhmävasua sekä tiimisopimusta toimenpiteen suuntaisesti. Perhekeskusalueilla vahvistetaan johtajien vertaisryhmätyötä, tavoitteena lisätä alueallista itseohjautuvuutta ja resurssien jakoa yhteisten linjausten mukaan.

Talous

Varhaiskasvatus 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu ta	Toteuma 1-8/2023	Poikkeama	Tot-%	Ennuste tp 2023
Toimintatulot	1 917	0	1 917	1 343	-574	70,1	2 236
Myyntitulot	166	0	166	71	-95	42,6	166
Maksutulot	1 550	0	1 550	993	-557	64,0	1 550
Tuet ja avustukset	200	0	200	280	80	140,0	520
Muut toimintatulot	1	0	1	0	-1	0,0	0
Toimintamenot	-44 764	0	-44 764	-31 874	12 890	71,2	-46 805
Henkilöstömenot	-24 729	0	-24 729	-18 447	6 282	74,6	-26 433
Palkat ja palkkiot	-19 476	0	-19 476	-14 685	4 791	75,4	-20 970
Henkilösivumenot	-5 252	0	-5 252	-3 762	1 491	71,6	-5 463
Eläkemenot	-4 427	0	-4 427	-3 150	1 277	71,2	-4 581
Muut henkilösivumenot	-826	0	-826	-612	214	74,1	-882
Palveluiden ostot	-9 777	0	-9 777	-6 860	2 918	70,2	-10 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-350	0	-350	-192	158	54,8	-319
Avustukset	-2 980	0	-2 980	-1 812	1 168	60,8	-2 706
Muut toimintamenot	-6 928	0	-6 928	-4 564	2 364	65,9	-6 847
Toimintakate	-42 847	0	-42 847	-30 531	12 316	71,3	-44 569
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-1 022			
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-1 022			
Kokonaiskustannukset	-42 847	0	-42 847	-31 552			

Perusopetus ja lukio

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Talous toteutunut talousarvion mukaisesti. Toimintatuotot kokonaisuudessaan alle talousarvion. Koulukuljetukset ovat ylittyneet lähes 300 000 €, johtuen kuljetuskustannusten noususta ja indeksikorotuksesta.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Suuret poissaolojen määrät vaativat tarkastelua ja pohdintaa mm. korvaavan työn järjestämisen mahdollisuus selvitetään ja toimintatapaa kehitetään. Sairaspoissaoloihin puututaan erityisen tarkasti. Sijaisia ei palkata kuin aivan välttämättömissä tilanteissa. Sijaisjärjestelyissä pyritään hyödyntämään oto-järjestelyjä lyhyissä sijaisuuksissa sekä huomioidaan mahdollisuudet määrätä koulunkäynninohjaaja opettajan sijaiseksi ja ohjaajasijaista ei palkata.

Loppuvuoden aikana tehdään vain välttämättömät hankinnat. Tehostetaan kierrätystä. Hyödynnetään ja otetaan käyttöön digitalisaation mahdollisuudet.

Tuntikehyksen jakamisessa yksiköihin tulevalle lukuvuodelle on huomioitu oppilasmäärän väheneminen. Tarvittavia resurssilisäyksiä on pyritty osoittamaan Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämästä tasa-arvorahasta. Lisärahoituksilla (tasa-arvoraha ja koronaraha) palkataan resurssiopettajia sekä koulunkäynninohjaajia.

Lukiokoulutuksen tuntikehys noudattaa kuluvan vuoden kehystä. Koulujen painotukset mahtuvat kehysten sisälle, kuten kansainvälisyys ja urheilulukiolinjat. Kevään ylioppilaskirjoitukset sujuivat normaalijärjestelyin koronavuosien jälkeen.

Erityisopettajakoulutus järjestetään yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa. Koulutuksella varmistetaan kelpoisten erityisopettajien saamista Kouvolaan. Tavoitteena on myös kiinnittää työntekijöitä sekä saada pysyvyyttä erityisopetukseen.

Riskianalyysi

Koulutetun henkilökunnan saaminen erityisesti erityisopetukseen. Syrjäisemmille alueille on haastetta löytää kelpoisuuden omaavia opettajia myös aineenopettajien sekä luokanopettajien virkoihin sekä sijaisuuksiin.

Esimiesten lisääntynyt työkuorma näkyy ylituntien kertyminä sekä myös työssäjaksamisen kysymyksenä.

Tärkeää on tunnistaa tämänhetkinen tilanne sekä ennakoida mahdollisuuksien mukaan tulevaisuutta henkilöstötarpeen osalta. Globaali tilanne voi jatkuessaan tuoda ennakoimattomia lisähaasteita.

Riskinä on, että tavoiteltu palveluverkkomuutos tai toimintakulttuurin muutos ei etene riittävällä nopeudella.

Toiminnalliset tavoitteet/toimenpiteet

Kaupunkistrategian tavoite: Kestävä elämäntapa: Kouvola on luonnollinen perusta

Talousarviotavoite, Perusopetus ja lukiot: Lasten ja nuorten hyvinvointi paranee	
<p>Käyttösuunnitelman toimenpide: Jokaisessa perusopetuksen koulussa toimii opettaja yhteisötutorina, jonka tehtävänä on kehittää yhteisöllistä ja osallistavaa toimintakulttuuria yhdessä oppilaiden ja henkilöstön kanssa. Joustava esi- ja alkuopetus toimii lapsilähtöisesti antaen mahdollisuuden yksilökohtaiselle kasvulle ja kehitykselle. Jokainen oppilas voi edetä opinnoissaan yksilöllisen suunnitelman mukaisesti. Harrastamisen Kouvolan mallin toiminta, Liikkuva koulu ja liikkuva opiskelu on juurrutettu osaksi koulun toimintaa lisäten oppilaiden toiminnallisuutta ja hyvinvointia. Positiivinen johtamisen ja pedagogiikan koulutuskokonaisuus laajenee koskemaan esimiesten lisäksi opetushenkilöstöä ja mahdollistaa toimintakulttuurin muutoksen.</p>	<p>Tilannekuvaus: Yhteisötutoreiden työpanos on koettu tarpeelliseksi hyvinvoinnin tukemisessa. Jokaisella koululla on yhteisötutor ja tätä toimintaa jatketaan edelleen lukuvuonna 23-24. Joustavassa esi- ja alkuopetuksessa voidaan toteuttaa opetus oppilaslähtöisesti. Vuosiluokkiin sitomattomassa opiskelussa eteneminen omassa tahdissa on mahdollista Harrastamisen Kouvolan mallin ryhmät toimivat yksiköissä suunnitellusti ja samoin Liikkuva koulu toiminta lisää opiskelun toiminnallisuutta ja oppilaiden hyvinvointia. Koulunuorisotyöntekijät lisäävät työpanoksellaan kouluviihtyvyyttä ja kaveritaitoja sekä turvallisuudentunnetta.</p>

Kaupunkistrategian tavoite: Kasvatus ja opetus: Kouvola on kaikkien kampus

Talousarviotavoite, Perusopetus ja lukiot: Nuorten kansainvälistymis- ja digitaidot sekä digitaaliset ympäristöt paranevat	
<p>Käyttösuunnitelman toimenpide: Digisuunnitelman toimenpiteet jalkautuvat sekä perusopetuksessa että lukiossa. Käynnistetään kansainvälisiä projekteja ja tuetaan opiskelijoiden kansainvälistä vuorovaikutusta. Korkeakoulu- ja yliopistoyhteistyötä vahvistetaan. Urheilulukio tukee nuorta opiskelun ja urheilun yhdistämisessä.</p>	<p>Tilannekuvaus: Sekä perusopetuksessa että lukiossa toteutetaan kaupungin digisuunnitelmaa. Ohjaamon kansainvälisissä infoissa on jaettu nuorille tietoa nuorten kansainvälistymismahdollisuuksista. NuPalla on järjestetty nuorille 13-30v. International Youth Evening – tapahtumia.</p>

Kaupunkistrategian tavoite: Kasvatus ja opetus: Kouvola on kaikkien kampus

Talousarviotavoite, Perusopetus ja lukiot: Tarjoamme lapsille ja nuorille kasvualustan, joka tukee sosiaalisuutta ja vuorovaikutustaitoja sekä kestävä elämäntapaa.	
<p>Käyttösuunnitelman toimenpide: Oppilaat ja opiskelijat ovat osallisia itseään koskevissa ratkaisuihin ja niiden valmistelussa. Ympäristökasvattajien verkosto käynnistyy tukien koulujen ympäristökasvatustyötä.</p>	<p>Tilannekuvaus: Kouluissa toimivien oppilaskuntien kautta oppilaat pääsevät vaikuttamaan itseään koskeviin asioihin. Opiskeluhuollon ohjausryhmään on kutsuttu kaksi edustajaa nuorisovaltuustosta. KeKo-hankkeen kautta kehitetään edelleen toimintamallia eko-tukihenkilöistä kouluilla.</p>

Kaupunkistrategian tavoite: Hyvinvoiva henkilöstö ja osallistava johtaminen

Talousarviotavoite, Perusopetus ja lukiot: Henkilöstön hyvinvointi			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Yhteisötorttoiminnan avulla suunnitellaan yhteisöllistä toimintaa myös henkilöstön hyvinvoinnin tukemiseen. Positiivisen johtamisen koulutuksen avulla tuetaan koulujen johtamiskulttuuria. Toimintakulttuuria rakennetaan vahvuuksien varaan	Tilannekuvaus: Yhteisötutoreiden työ on lähtenyt hyvin käyntiin. Yksiköissä toteutetaan työskentelyä yksikön tarpeista lähtien ja yhteisiä tavoitteita noudattaen. Henkilöstön hyvinvointiin ja liikkumisen edistämiseen on pystytty vastaamaan hankerahoituksella. Positiivisen johtamisen toimintamalleja on otettu käyttöön.		
Mittarit			
Työhyvinvointikysely (1-5)	Lähtöarvo 12/2022 7,4	Toteuma-arvo 8/2023 7,5	Tavoitearvo 12/2023 7,6
Mittarit			
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo 12/2022 16,2	Toteuma-arvo 8/2023 7,2	Tavoitearvo 12/2023 15,5

Talous

Perusopetus ja lukiot 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu ta	Toteuma 1-8/2023	Poikkeama	Tot-%	Ennuste tp 2023
Toimintatulot	3 715	0	3 715	2 020	-1 695	54,4	3 673
Myyntitulot	2 100	0	2 100	892	-1 208	42,5	1 937
Maksutulot	435	0	435	292	-143	67,2	455
Tuet ja avustukset	1 095	0	1 095	731	-364	66,8	1 102
Muut toimintatulot	85	0	85	105	20	123,8	179
Toimintamenot	-89 948	0	-89 948	-59 753	30 195	66,4	-89 435
Henkilöstömenot	-48 587	0	-48 587	-31 797	16 790	65,4	-47 814
Palkat ja palkkiot	-38 289	0	-38 289	-25 212	13 077	65,8	-38 181
Henkilösivumenot	-10 298	0	-10 298	-6 585	3 712	63,9	-9 633
Eläkemenot	-8 685	0	-8 685	-5 548	3 137	63,9	-8 133
Muut henkilösivumenot	-1 612	0	-1 612	-1 037	575	64,3	-1 500
Palveluiden ostot	-12 944	0	-12 944	-8 883	4 061	68,6	-13 431
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 494	0	-2 494	-1 868	625	74,9	-2 371
Avustukset	-51	0	-51	-39	12	77,2	-39
Muut toimintamenot	-25 873	0	-25 873	-17 165	8 707	66,3	-25 780
Toimintakate	-86 233	0	-86 233	-57 733	28 501	66,9	-85 762
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-1 650			
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-1 650			
Kokonaiskustannukset	-86 233	0	-86 233	-59 382			